ir rausvų plytų, rištų moliu. Jame buvo neaiškios paskirties 1x1 m dydžio anga, užpilta žemėmis – juodu gruntu su smulkiomis griuvenomis ir angliukais. Angoje rasta buitinės keramikos fragmentų, perdegusių puodų liekanų bei vienas glazūruotas puodo pakraštėlis. Radiniai iš angos datuojami XVI a. II puse.

Antrasis mūras (M2) fiksuotas 90 cm gylyje. Jis 1,8 m ilgio, 1 m pločio ir 70 cm aukščio. Mūrytas be aiškios sistemos iš antrinio panaudojimo 30x14x6 cm dydžio rausvų ir geltonų plytų, rištų moliu. Mūras datuojamas XVIII–XIX(?) a. *Trečiasis mūras* (M3) atidengtas 85 cm gylyje, fiksuotas 90 cm ilgyje, yra 40 cm pločio ir 1,4 m aukščio. Dalis jo tęsėsi pjūvyje ir pateko į antrą patalpą. Pastaroji konstrukcija mūryta iš rausvų ir geltonų 30x15x5 cm dydžio plytų, rištų moliu. Konstrukcija netvarkinga. Ji statyta šalia mūro M2, tačiau yra vėlyvesnė, preliminariai datuojama XVIII(?) a. Kokia jos paskirtis, nėra aišku. *Ketvirtasis mūras* (M4), atidengtas po pastate buvusia siena, 80 cm gylyje, buvo 4 m ilgio, 65 cm pločio ir 1,9 m aukščio. Perkasos V dalyje jis jungėsi su anksčiau minėtu trečiuoju mūru (M3). Virš mūro M4 60 cm gylyje rasta karietos žalvarinių detalių, datuojamų XVIII a.

The Rooms at Bernardinų St. 6B

In 2016, 42 m^2 were excavated in the building at Bernardinų St. 6B on the grounds of the Lopacinskiai Palace (24967) in Vilnius Old Town (Fig. 1) and 2.55–2.65 m thick, 16th–20th-century layers with characteristic contemporary finds were recorded. Four masonry walls, preliminarily dated to the 17th–19th centuries, were also unearthed. 163 finds dating to the 16th–19th centuries were collected. The bulk of them consisted of household pottery. Two late 18th–early 19th-century flintlock pistols were also found (Fig. 2).

Pavel Vutkin

Bokšto gatvė 10D, 14

2016 m. tęsti tyrimai Vilniuje, Bokšto g. 10D, 14. Inžinerinių tinklų vietose ištirti 4 šurfai (14,75 m^2 dydžio) ir 3 perkasos (255,4 m^2 dydžio). Bendras tirtas plotas siekė 270,15 m^2. Tirtas sklypas patenka į Vilniaus senamiesčio 44 kvartalo teritoriją, jis yra prie pat buvusios miesto gynybinės sienos. Pirmą kartą mūriniai pastatai šiame sklype paminėti 1589 m. Jie nemažai nukentėjo per 1655–1660 m. karą. Žinoma, jog 1666 m. tirtame sklype stovėjo du mūriniai pastatai, kurie 1748–1749 m. gaisrų metu vėl smarkiai nukentėjo. Jie greitai atstatyti, tačiau iki XVIII a. pabaigos buvo visiškai apleisti. XVIII a. pabaigoje – XIX a. viduryje pastatai kelis kartus rekonstruoti. 1942 m. namas, buvęs prie Bokšto gatvės, nugriautas, palikta tik jo frontinė gotikinė siena. Po karo sklype įrengta slėptuvė.

1983 m. Bokšto g. 10 žvalgė Gediminas Vaitkevičius (*LIIR*, f. 1, b. 1112). Nustatyta, jog į Š nuo sklype buvusios slėptuvės sluoksniai iki 2,5 m gylio visiškai suardyti. Toliau nuo slėptuvės susidaręs iki 2 m storio XIX–XX a. sluoksnis. 1999 m. du šurfus (12,5 m^2 ploto) ištyrė A. Vaicekauskas (*ATL 1998 ir 1999 metais*, 2000, p. 474–476). Fiksuotas 1,7–3,6 m piltinio pobūdžio kultūrinis sluoksnis. Ankstyviausias horizontas datuotas XVI a. pabaiga – XVII a. pradžia. 2012 m. sklype L. Girlevičius ištyrė 9 šurfus, iš viso 45 m^2. Juose aptikta XVII a. I pusės mūrų bei grindinių liekanų. Ankstyviausias sluoksnis datuotas XIV a. pabaiga – XV a. (*ATL 2012 metais,* 2013, p. 463–465). 2014 m. L. Girlevičius vykdė žvalgymus demontuojant tarybiniu laikotarpiu sklype įrengtą slėptuvę (*ATL 2014 metais*, 2015, p. 629 nr. 283). Žvalgytas 500 m^2 dydžio plotas,

įsigilinta iki 4 m gylio. Fiksuoti tik suardyti sluoksniai. 2015 m. S. Rutkovskis (*ATL 2014 metais*, 2015, p. 629, nr. 282) tame pačiame sklype žvalgė apie 930 m^2 dydžio plotą. Archeologiškai vertingas XVII a. kultūrinis sluoksnis aptiktas tik sklypo ŠR dalyje, į Š nuo formuojamo įvažiavimo. 2015 m. P. Vutkinas Bokšto g. 10D, 14 ištyrė 929,5 m^2 dydžio plotą (*ATL 2015 metais, 2*016, p. 385–389). Nustatyta, jog čia yra susiformavęs 1–7 m storio XV a. I pusės – XIX a. II pusės kultūrinis sluoksnis.

2016 m. atliekant tyrimus nustatyta, jog pirminis sklypo reljefas staigiai žemėjo R kryptimi – šioje vietoje buvusi Vilnios upės terasa su itin stačiu šlaitu, dėl ko įžemis yra pasiekiamas labai nevienodame aukštyje (nuo H_{abs} 109,04 iki 101,70 m). Tai lėmė, jog žmogaus veikla ankstyviausiai pradėta V, lygesnėje sklypo dalyje. Čia virš įžemio,1,6 m gylyje fiksuotas 10–35 cm storio XV a. juodo grunto sluoksnis su šio laikotarpio radiniais. Žemiau jo, sklypo PV pakraštyje įžemyje fiksuotas medinio statinio kontūras (1 pav.). Šis statinys tęsėsi V kryptimi po XVI a. pabaigoje statyta sklypo tvora už sklypo ribų.

Iš istorinių žinių bei 2015 m. tyrimų yra žinoma, jog XVI a. pabaigoje sklypo V dalis užstatyta mūriniais pastatais. 2016 m. XVI a. II pusės – XVII a. horizontas čia aptiktas 1–1,1 m gylyje (2 pav.). Virš jo kai kur yra išlikęs XVII a. vidurio netašytų akmenų grindinys, o virš pastarojo – XVII a. II pusės – XVIII a. sluoksnis. XIX a. II pusės – XX a. pradžios sklypo V dalis buvo išgrįsta netašytais akmenimis. Be to, tyrimų metu čia atidengti XVIII–XX a. pradžios sienų, išmūrytų remontuojant bei rekonstruojant čia XVI a. pabaigoje pastatytą pastatą, likučiai.

Sklypo R dalyje stebėta kitokia situacija. Čia dėl nepalankaus reljefo ankstyviausia žmogaus veikla prasidėjo XVI a. II pusėje – XVII a.

1 pav. Medinio pastato kontūro fragmentas. P. Vutkino nuotr.

Fig. 1. A fragment of a wooden building's contour.

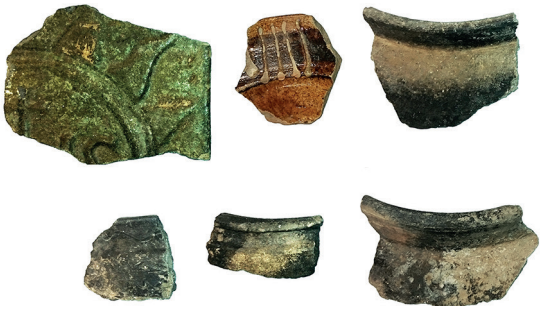

2 pav. Sklypo PV dalyje tirtos perkasos 4 stratigrafija. P. Dobeikio nuotr.

Fig. 2. The stratigraphy of trench 4 in the SW part of the plot.

Tuo metu ši dalis pradėta aukštinti, siekiant ją pritaikyti gyvenimui bei naujų pastatų statybai. Šis procesas tęsėsi iki pat XX a. II pusės. Dėl šios priežasties čia fiksuoti stori piltiniai XVI a. II pusės – XX a. II pusės sluoksniai.

2016 m. tyrimų metu rasti ir inventorinti 398 radiniai. Daugiausia tai XVI–XVII a. bui-

3 pav. Tyrimų metu rasta buitinė bei statybinė keramika. P. Vutkino nuotr.

Fig. 3. Structural ceramics and household pottery found during the investigation.

tinės ir statybinės keramikos, būdingos Vilniaus senamiesčio kultūriniams sluoksniams, šukės: neglazūruotų bei žalia, ruda ar geltona glazūra dengtų indų – puodų, puodynių, gertuvių, dubenų, lėkščių, keptuvių ir t. t. bei dubeninių, plokštinių, karnizinių ir t. t. koklių, dengtų žalia arba polichromine glazūra, fragmentai (3 pav.). Be to, rasta odinio bato liekanų, varinis paauksuotas žiedas bei Žygimanto Augusto LDK denaras. Radiniai perduoti LNM.

Bokšto St. 10D, 14

In 2016, the investigation at Bokšto St. 10D and 14 in Vilnius continued with the excavation of four test pits (14.75 m^2) and three trenches (255.4 m^2) totalling 270.15 m^2. It was determined that the plot's original relief dropped sharply in the E, which meant human activity first began in the W on the leveller part of the plot where a 10–35 cm thick, 15th-century layer of black soil with contemporary finds was recorded at a depth of 1.6 m. Below it lay natural soil, in which the contour of a wooden structure was recorded on the SW edge of the plot (Fig. 1). This structure ran westward under the boundary fence erected in the late 16th century and out beyond the plot's boundaries. A horizon from the second half of the 16th–17th centuries was discovered at a depth of 1–1.1 m in this part of the plot. Mid-17th-century natural stone paving was recorded above it in places and a layer from the second half of the 17th–18th centuries above the paving (Fig. 2). Most of the 398 collected finds consist of fragments of structural ceramics and household pottery from the second half of the 16–17th centuries (Fig. 3). In addition, the remnants of a leather shoe, a gilt copper ring, and a Sigismund II August GDL penny were found.

Pavel Vutkin, Tadas Šimanauskas

Naugarduko gatvė 2A

2016 m. Vilniuje, Naugarduko gatvėje, sklype 2A KVP atliko žvalgomuosius tyrimus, kurių metu ištirti 28 m^2 – 7 2x2 m dydžio šurfai. Šiuo metu sklype stovi apleistas stačiakampio formos pastatas, tyrimai vykdyti tiek jo viduje, tiek išorėje. Tirtuose šurfuose fiksuoti 1,2–3,1 m storio kultūriniai horizontai su XV–XX a. radiniais.

ŠV pusėje nuo 2016 m. tyrimų vietos, Naugarduko ir Pylimo gatvių sankryžoje (Pylimo g. 21A) 2011 m. ištirtos 5 perkasos ir šurfas, iš viso 62 m^2 plotas. Nustatyta, jog šioje teritorijoje 80–90 cm gylyje yra išlikęs apie 1,2–1,8 m storio XVI–XVIII a. kultūrinis sluoksnis (*ATL 2011 metais,* 2012, p. 487–489).

Šurfas 1 tirtas sklypo PR dalyje. Po viršutiniu XX a. II pusės sluoksniu 80 cm gylyje atidengtas iš dalies išlikęs 65x25 cm dydžio XX a. pradžios netašytų akmenų grindinys. Žemiau jo tęsėsi XIX a. horizontas, o 1,2–1,3 m gylyje atidengtas maždaug 20 cm storio griuvenų sluoksnis. Po juo 1,5–2,2 m gylyje fiksuotas tamsiai pilkas gruntas su XVII a. buitinės keramikos bei koklių fragmentais. Žemiau